

V Bruseli 17. júla 2017
(OR. en)

11334/17

COHAFA 59
DEVGEN 176
ALIM 13
ONU 105
FAO 30
COAFR 214
MAMA 150
MOG 63
COEST 191
COASI 99
COLAC 62
PROCIV 64
RELEX 662

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	17. júla 2017
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	11134/17 COHAFA 55 DEVGEN 165 ALIM 11 ONU 97 FAO 24 COAFR 216 MAMA 140 MOG 59 COEST 181 COASI 89 COLAC 57 PROCIV 61 RELEX 636
Predmet:	Závery Rady o riešení rizika hladomoru (17. júla 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o riešení rizika hladomoru, ktoré Rada prijala na svojom 3 557. zasadnutí 17. júla 2017.

Závery Rady o riešení rizika hladomoru

1. Rok 2017 je rokom bezprecedentných humanitárnych potrieb. Vzišli z mnohých chronických kríz potravinovej bezpečnosti, pričom štyri krajiny musia čeliť alarmujúcemu riziku hladomoru: Jemen, severovýchodná časť Nigérie, Somálsko a Južný Sudán. Celkovo je v týchto krajinách ohrozených hladom približne 20 miliónov ľudí. Táto situácia má závažný dosah na postihnuté obyvateľstvo. Takéto krízy navyše vystavujú ženy a dievčatá osobitnému nebezpečenstvu, existujú správy o rozsiahlom sexuálnom a rodovo motivovanom násilí. V drvivej väčšine vyvoláva tieto krízy človek, živí ich konflikt a nestabilita a zhoršujú ich extrémne poveternostné podmienky.
2. EÚ a jej členské štáty konajú, bezodkladne zintenzívnili reakcie na tieto krízy zvýšením financovania humanitárnej pomoci vrátane rôznych konferencií darcov zameraných na uvedené štyri krajiny a ich regióny. Len tento rok EÚ a jej členské štáty spoločne poskytnú na humanitárnu pomoc v uvedených štyroch krajinách ohrozených hladom viac ako 1,2 miliardy EUR.
3. Aj keď toto úsilie pomohlo lepšie nasmerovať pozornosť a finančné prostriedky na humanitárnu reakciu, rozdiely stále pretrvávajú a treba vykonať ešte mnoho práce. Rada vyzýva všetkých tradičných a nových darcov, aby sa pripojili k úsiliu EÚ a jej členských štátov zintenzívniť financovanie pre uvedené štyri krízové oblasti. Ďalej je dôležité, aby sa všetky prisľuby pomoci urýchlene premietli do pomoci poskytovanej postihnutým.

4. Samotné financovanie však predstavuje len časť riešenia. Tieto krízy vyvoláva človek, pramena z konfliktu a vyžadujú si politické riešenia presahujúce rámec humanitárnej pomoci. Konflikt spôsobuje alebo prehĺbuje nedostatok potravín a akútnu podvýživu, podkopáva základy odolnosti potrebnej na absorbovanie otrasov vrátane prírodných katastrof a rastúcich cien potravín. Nedostatočnú potravinovú a výživovú bezpečnosť taktiež zhoršujú nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a zmien životného prostredia – nedostatok vody, sucho, rozširovanie púští a znehodnocovanie pôdy. Tieto vplyvy môžu ďalej zosilňovať demografické trendy, napríklad nárast počtu obyvateľov a urbanizácia. Potravinová neistota môže následne vyvolávať alebo prehĺbovať sociálne a politické napätie, čo môže vyúsťovať do konfliktov a iných násilných situácií.
5. Rada zdôrazňuje, že takéto cykly potrieb možno ukončiť len politickými riešeniami. Medzinárodné spoločenstvo musí v snahe o ukončenie konfliktov naďalej vyvíjať politický tlak na všetky zúčastnené strany a aktívnejšie podporovať politické procesy vedúce k ich udržateľným urovnaniam. Mimoriadne dôležité je investovať do predchádzania konfliktom už v ich ranom štádiu. Rada opätovne potvrdzuje, že je potrebné posilniť politickú pozornosť a investície v tomto sektore vrátane mediácie a spoločnej analýzy zo strany inštitúcií EÚ, ESVČ a členských štátov a prípadne v spojení s Organizáciou Spojených národov a Svetovou bankou. Presná a včasná identifikácia rizík a dynamiky násilných konfliktov, ako aj včasné prijatie opatrení, predstavuje najúčinnější spôsob zmiernenia potenciálne nových rizík.
6. Dôsledkom násilia, neistoty a byrokratických prekážok je dostupnosť humanitárnej pomoci veľmi obmedzená, niekedy nemožná. EÚ vyzýva všetky relevantné strany, aby umožnili všetkým obyvateľom v núdzi neobmedzený prístup k humanitárnej pomoci a odstránili všetky prekážky brániace poskytovaniu životne dôležitej pomoci. Všetky strany musia dodržiavať medzinárodné humanitárne právo a medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, ako aj humanitárne zásady. Využívanie hladu ako vojnovnej zbrane predstavuje vážne porušenie medzinárodného humanitárneho práva, čo EÚ najdôraznejšie odsudzuje. EÚ podporuje všetky snahy svojich členských štátov, OSN a Bezpečnostnej rady OSN, ako aj širšieho humanitárneho spoločenstva o zjednodušené poskytovanie humanitárnej pomoci, zlepšenie prístupu k humanitárnej pomoci a riešenie konfliktov.

7. Je potrebné, aby všetky zainteresované strany vrátane EÚ a jej členských štátov realizovali dohodnuté politické záväzky v záujme zvýšenia účinnosti humanitárnych opatrení vrátane kríz s rizikom hladomoru. To si vyžaduje plnenie záväzkov svetového humanitárneho samitu – vrátane tzv. veľkej dohody v prípade tých zmluvných strán, ktoré sa k nej podpisom pripojili – týkajúcich sa transparentnosti, zodpovednosti a cielených opatrení na základe spoľahlivej analýzy potrieb postihnutého obyvateľstva a s prisúdením priority tým najzraniteľnejším. Rozšírenie viacročného financovania a pridelovania neviazanej pomoci môže zvýšiť účinnosť a podporiť ďalšie strategické intervencie. Naši partneri tiež potrebujú flexibilitu vo financovaní, aby sa dokázali prispôbiť meniacim sa potrebám a situácii v teréne. Systémovjšie využívanie prevodov hotovosti príjemcom môže vo vhodných prípadoch zvýšiť efektívnosť, zabezpečiť dôstojný život, podporiť miestne trhy a priniesť oživenie.
8. Regionálne dôsledky týchto štyroch kríz, ktoré viedli k rozsiahlym presunom utečencov do susedných krajín, a tým k vzniku bezprecedentných humanitárnych potrieb v jednotlivých regiónoch, je potrebné premietnuť do plánov reakcie jednotlivých krajín. EÚ naďalej podporuje úsilie susedných krajín poskytovať útočisko utečencom a podporuje zavádzanie iniciatív, ako je napríklad komplexný rámec reakcie na utečeneckú situáciu, usilujúcich sa o vhodnejšie a dlhodobé riešenia utečeneckých situácií, najmä v prípadoch dlhotrvajúceho vysídlenia.
9. Rada sa domnieva, že humanitárni, rozvojoví a politickí aktéri musia užšie spolupracovať, aby dosiahli udržateľné spoločné výsledky na podporu programu Agenda 2030 a v súlade s novým spôsobom spolupráce, ktorý navrhla OSN. Okrem iného ide, ako sa uvádza aj v nedávnom spoločnom oznámení o odolnosti¹, o budovanie odolnosti štátov a spoločností voči faktorom, ktoré môžu viesť k hladomoru, ako aj riešenie slabých stránok a tlakov, ktoré sú príčinou závažnej potravinovej neistoty a akútnej podvýživy, a pokračujúce monitorovanie a rýchle reagovanie na systémy včasného varovania ešte pred dosiahnutím krízových situácií a ďalšom oslabení už tak vyčerpaných schopností vyrovnat' sa s takýmito situáciami. Dosiahnuť to možno budovaním miestnych kapacít, posilňovaním správy vecí verejných a investovaním do udržateľných systémov potravinovej bezpečnosti, ktoré sa dokážu vyrovnat' s dlhodobou nestabilitou a sú schopné absorbovať náhle otrasy. Je nutné vziať si z týchto štyroch kríz ponaučenie a skvalitniť reakcie na tieto a iné situácie potravinovej neistoty.

¹ 10184/17.

10. Rada bude naďalej podporovať väčšiu komplementárnosť medzi humanitárnou a rozvojovou pomocou v súlade so závermi o sfunkčnení prepojenia medzi humanitárnou oblasťou a rozvojom². Aktéri v oblasti rozvoja a medzinárodné finančné inštitúcie majú zásadnú úlohu pri zlepšovaní prístupu k zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu a pri podpore zachovania spôsobov obživy a zmierňovania vplyvu zhoršujúceho sa životného prostredia a zmeny klímy na rozvoj.
11. Rada považuje za nevyhnutné zvýšiť snahy o koordináciu nielen medzi aktérmi v humanitárnej oblasti a oblasti rozvoja, ale podľa potreby aj s plánmi reakcie národných vlád. Posilňovanie odolnosti krajín alebo regiónov voči humanitárnym krízam by sa malo stať neoddeliteľnou súčasťou politického dialógu s partnerskými krajinami. Demokratická zodpovednosť na národnej aj miestnej úrovni zohráva kľúčovú úlohu v našom úsilí o posilnenie prevencie a odolnosti. Znamená to intenzívnejšie sa zamerať na primárnu zodpovednosť vlád uspokojovať základné potreby svojich obyvateľov.
-

² 9383/17.